

ליום המשפחה ולכל יום

יחידה א': מידות טובות ב"משפחה"

מטרה:

- א) התלמיד יזהה את עולם המשפחה בסולם המידות.
- ב) התלמיד ידע להגדיר מהי "מידה" – מתוך הדגמה של מידה טובה ומידה לא-טובה.
- ג) התלמידים יזהו רשימת מידות טובות בחיי המשפחה.
- ד) התלמידים יבינו את המשמעות של "מידת האחריות" כמידה ראשונה, ואת "מידת האחדות" כמידה משלימה.

א. מהי מידה?

1. מהי "מידה"? היעזר במילון. צטט את ההגדרה. תרגם אותה בלשונך.

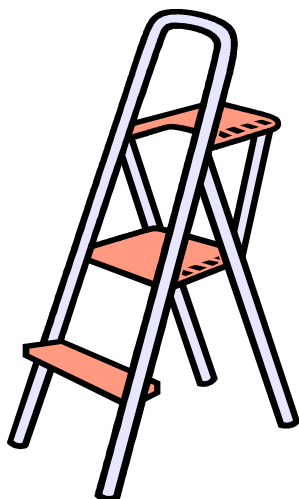
מהמילון: _____

בלשונך: _____

2. רשום במחברת טבלה של רשימת מידות טובות ומידות לא-טובות (5 מידות לפחות בכל צד).
- כל תלמיד יסביר את המידות שבחר.

ב. סולם המידות.

- 1. התלמידים יקבלו כרטיסי מידות, ללא סדר מהרשימה שנקבעה בתוכנית.
- 1. יבינו את המשמעות של כל מידה, ויזהו מידות דומות.
- 2. יספרו על אירוע מחיי משפחתם הקשורה במידה אחת מהרשימה בסיפור כתוב (בשלב הזה מבלי למצות דיון באירוע),
- 3. ויערכו את המידות בסדר מתאים (המורה תכוון מתוך הבנת המשמעות לסדר שנקבע בתוכנית).

מידה טובה		
		1.
		2.
		3.
		4.
		5.
		6.
		7.
		8.
		9.
		10.

בנק המידות: נתינה. אחדות. אהבה. הערכה. מחויבות. התחשבות. אחריות. תקשורת. קבלה. ויתור. הבנה. עזרה הדדית. הקשבה. סובלנות. שותפות. תמיכה. כבוד.

ג. האחריות שלי על שמירת המידות:

לפניך ציטוט של שתי פסקאות. כל פסקה מסיימת בשאלה למחשבה.
ענה על השאלה?

1. שומר המפתחות (מעובד מתוך גיא גילכריסט):

אתה שומר המפתחות לבית, למשפחה. אתה העומד בשער.
ליד פתח הבית שלך, עומדות בתור ומחכות להיכנס, להתפרץ כשרק יהיה אפשר – ואפילו כשלא מותר: האהבה, גם השנאה. השלום, גם האלימות. הנתינה, גם הלקיחה. ההקשבה, גם 'אני צודק' בטענה. סבלנות, גם התפרצות. התחשבות, גם החשיבות. כבודך העצמי, וגם מחויבות. בקיצור התור ארוך ואתה בפתח.
אתה הוא הקובע מי ייכנס? ומי לא?
שים לב, היזהר והישמר: יש מהם המנסים לעקוף אותך? יש מי מהם שעלול להצליח להתפרץ לפניך? ואתה רואה את זה שמחייך אליך.. ומה הוא מנסה לרמוז לך?
אתה השומר. המפתחות בידך. הם נכנסים דרכך. וכל המשפחה והבית בעקבותיך.
את מי תכניס היום???

2. שמעתי והבנתי (מעובד לפי ליקוטי מוהר"ן

ברסלב):

שמעתי שאיש אחד שאל את רבי נחמן? כיצד היא הבחירה? איך אדם יכול לבחור לפי הרצון שלו? ורבי נחמן השיב לו:
הבחירה היא ביד האדם. אם רוצה עושה ואם אינו רוצה אינו עושה. רשמתי זאת לעצמי, כי זה מאוד נחוץ לי. כי הרבה בני אדם נבוכים וטועים מאוד, כי הם רגילים תמיד לעשות ולהתנהג מתוך הרגל. לא מתוך בחירה. חלקם כבר לא יכולים לשנות כלום, ולא להשתנות. אבל באמת זה לא כך. בוודאי יש בחירה לכל אדם תמיד, על כל דבר, וכמו שהוא רוצה הוא עושה. הדגשתי לעצמי להבין זאת היטב.
ומה אתה הבנת?

יחידה ב': מה אומרים? אומרים: "תודה"

מטרה:

1. לדעת את הערך החשוב של הכרת הטוב.
2. להתרגל להודות, ולומר "תודה".

א. כשהיינו ילדים..

מאוד מוכר בגיל הילדות, לחנך על קבלת סוכרייה – וכך מנחים את הילד שקבל, ומזכירים לו בהערה: "מה אומרים?" – שיזכור לומר: תודה! (בניגוד לבדחנים המשיבים: "עוד אחת בבקשה").

1. למה אומרים "תודה"?
2. האם אמירת "תודה" מותנית, רק אם מקבלים משהו?
3. האם, לדעתך, אמירת "תודה" היא חובה או זכות?

ב. מודה אני...

להתחיל את היום כראוי – כך התורה מחנכת אותנו. מה הדבר – הראשון – שעלינו לומר בבוקר מיד כשפוקחים עיניים? קראו את ההלכה הבאה והשיבו - מתוך קיצור שולחן ערוך סימן א', סעיף ב':
 "מיד כשיעור משנתו יזכור חסדי השי"ת אשר עשה עימו שהחזיר לו את נשמתו אשר הפקידה אצלו עייפה, והחזירה לו חדשה ורגועה, כדי לעבוד עבודתו יתברך שמו בכל יכולתו ולשרתו כל היום, כי זה כל האדם. כמו שאמר הכתוב, חדשים לבקרים רבה אמונתך. פירוש, בכל בוקר נעשה האדם בריה חדשה, ויודה בכל לבבו להשם יתברך על זאת. ובעודו על משכבו יאמר: מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרת בי נשמתי בחמלה, רבה אמונתך". ואף על פי שעדיין אין ידיו נקיות, יכול לומר זאת, כיון שאין בו שם השם".

1. "הדבר הראשון שאומרים בבוקר מיד כשפוקחים את העיניים":
2. מה הטעם (= הסיבה) לאמירה זו מיד בתחילת היום?
3. * גם בסיום כל סדר התפילה: שחרית, מנחה, ערבית – אנו מביעים תודה. מהי האמירה?

....."

פעילות הינוכית חברתית וערכית

ג. אמרתי – ואמרו לי...

ספרו 3 דוגמאות ממצבים שבהם אמרתם "תודה", או אמרו לכם "תודה".

○ אמרתי תודה!

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____

○ אמרו לי תודה!

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____

ד. מתכוונן לומר "תודה"...

למדנו על הערך של אמירת "תודה". למדנו, כי זה מאוד חשוב. ומלמידה – נעבור לעשייה, לקיים את מה שלמדנו, ונתכוונן לומר תודה, תמיד ולכל אדם. הנה, נרשום לעצמנו תזכורת!

- לאמא – על _____
- לאבא – על _____
- למנהל/ת – על _____
- למחנכת - על _____
- לחברה/ה – על _____
- ל _____ על _____
- ל _____ על _____
- ל _____ על _____